

Pahan päivän varalle

Suomalaiset suhtautuvat
sijoittamiseen myönteisesti, mutta
moni pelkää sijoittavansa väärin

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija, EVA

emmiliina.kujanpaa@eva.fi
@KEmmiliina
www.eva.fi

- Kaksi kolmesta suomalaisesta (66 %) pitää osake- ja muuta sijoittamista erinomaisena keinona lisätä niin yksityisten kansalaisten kuin koko kansantaloutemmeakin vaurautta sijoittamiseen liittyvistä riskeistä huolimatta.
- Kahdelle kolmasosalle (65 %) suomalaisista osakkeisiin ja sijoitusrahastoihin sijoittamisessa on kyse tulevaan varautumisesta ja 60 prosentille talletuksia paremman tuoton hakemisesta.
- Merkittävimmät esteet arvopaperisijoittamiselle ovat pelko säästöjen menettämisestä, rahapula sekä tiedon puute.
- Vain harva omaa huonoja kokemuksia sijoittamisesta tai ajattelee sijoittamisen olevan ristiriidassa oman arvomaailmansa kanssa.

Suomalaisten asenteet sijoittamista kohtaan ovat muuttuneet 2000-luvun aikana aiempaa myönteisemmiksi. Tämä selviää EVAn syksyn 2024 Arvo- ja asennetutkimuksesta, jossa selvitettiin suomalaisen asenteita arvopaperisijoittamiseen.

Kaksi kolmesta suomalaisesta (66 %) pitää osake- ja muuta sijoittamista erinomaisena keinona lisätä niin yksityisten kansalaisten kuin koko kansantaloutemmekin vaurautta, vaikka siinä on omat riskinsä (Kuvio 1). Vain harva (11 %) on eri mieltä sijoittamisen erinomaisuudesta vaurastumiskeinona.

Näkemykset arvopaperisijoittamista kohtaan ovat muuttuneet hieman (4 %-yks.) hyväksyvämpään suuntaan syksyn 2019 mittauksesta. Asteet ovat kuitenkin huomattavasti suopeampia sijoittamiselle kuin vielä vuonna 2000. Tuolloin elettiin IT-kuplan aikaa, joka oli saman vuoden keväällä saavuttanut huippunsa ja osakekurssien arvostustasot alkoivat syksyllä jo pienentyä. Isossa kuvassa asennemuutosta selittänee myös pörssiosakkeita ja sijoitusrahastoja omistavien henkilöiden määrän huomattava kasvu vuosituhaten alusta.¹

Väestöryhmittäin tarkasteltuna suhtautumisessa sijoittamiseen havaitaan melko suuria eroja. Jopa kolme neljästä (75 %) miehestä

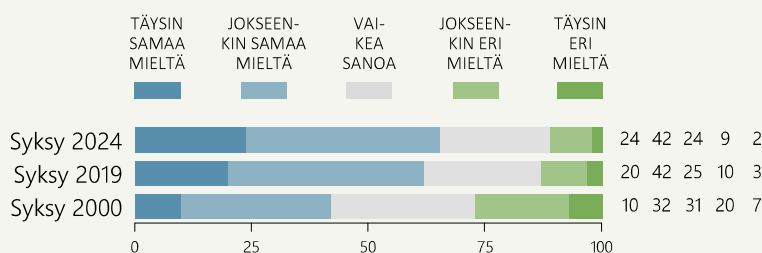
pitää osake- ja muuta sijoittamista erinomaisena keinona lisätä vaurautta, kun taas naisista samoin ajattelevien osuus on selvästi alhaisempi, 56 prosenttia (ks. Kuvioliite). Naiset eivät kuitenkaan ole asiasta laajasti eri mieltä, vaan suurehko osuus heistä jää vaille kantaa. Vaikka arvopaperisijoittaminen on arkipäiväistynyt, on se jäänyt naisille miehiä vieraammaksi (ks. *Näin suomalaiset sijoittavat* ss. 5–6).

Myös sijoittamiseen liittyvät ideologiset jännitteet ovat hälvenemässä, sillä suomalaiset suhtautuvat aiempaa kiihkottomammin arvopaperimarkkinoiden ytimessä olevan pörssin yhteiskunnalliseen rooliin. 37 prosenttia suomalaisista yhtyy väittämään, jonka mukaan "pörssiä palvotaan maasamme kuin ylijumalaa, vailla pyrkimystäkään päättää yhteiskunnan asioista demokratian ja kansalaisten tarpeiden pohjalta", mutta lähes yhtä moni (34 %) ei näe tällaista jännitettä pörssin ja demokraattisen päätöksenteon välillä (Kuvio 2). Suuri osuus (30 %) ei ota asiaan kantaa puoleen tai toiseen.

Pörssin yhteiskunnallista roolia kritisovien osuus on kutistunut 20 prosenttiyksik-

Epäluulo pörssiä kohtaan on hälvennyt.

Kuvio 1. "Vaikka osake- ja muussa sijoittamisessa on omat riskinsä, se tarjoaa erinomaisen keinon lisätä niin yksityisten kansalaisten kuin koko kansantaloutemmekin vaurautta" (%)

*Ilmaisu "ja muussa" lisätty vuonna 2024

köä syksyn 2000 Arvo- ja asennetutkimukseen verrattuna. Vaikka pörssiyhtiöt eivät edelleenkään nauti suomalaisten keskuudessa erityistä luottamusta,² kansankapitalismin yleistymisen lieene vähentänyt pörssin toimintaan liittyviä epäluuloja.

Arvo- ja asennetutkimuksen perusteella puolet (49 %) suomalaisista kertoo sijoittavansa osakkeisiin tai sijoitusrahastoihin vähintään satunnaisesti (ks. *Näin suomalaiset sijoittavat*). Tilastokeskuksen mukaan sijoittajien määrä kasvoi tasaisesti pitkään jatkuneiden nollakorkojen aikana 2010- ja 2020-luvuilla.³

Kansankapitalismissa on kuitenkin vielä kohentamisen varaa, sillä pohjoismaisessa vertailussa muiden maiden kotitalouksien sijoittamisaste on suomalaisia korkeampi.⁴ Bruttokansantuotteeseen suhteutettuna ruotsalaiset omistavat selvästi enemmän pörssi-osakkeita ja sijoitusrahasto-osuuksia kuin suomalaiset.⁵

Ruotsissa kansalaisten mahdollisuus vaikuttaa osin eläkevarojen sijoituskohteisiin on lisännyt valvutuneisuutta sijoituskysymyksissä. Suomessa eläkejärjestelmään ei sisälly vastaavaa mahdollisuutta vaikuttaa eläkevarojen sijoituskohteisiin. Suomalaiset eivät aiemmin raportoitujen Arvo- ja asennetutkimuksen tulosten mukaan myöskään laajamittaisesti kannata siirtymistä eläkejärjestelmään,

jossa kukin päättäisi itse, miten osa eläkemaksuista sijoitetaan.⁶

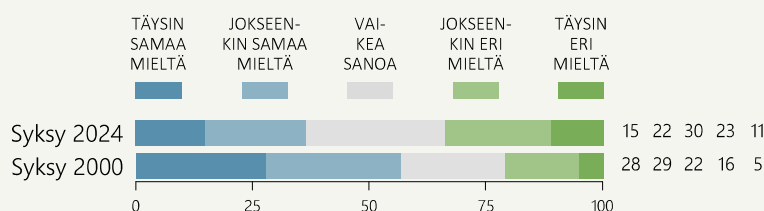
Perinteisesti työeläkejärjestelmä on koettu sen verran kattavaksi, etteivät kansalaiset ole nähneet tarpeelliseksi säästää eläkevuosiaan varten omaehtoisesti.⁷ Nykyisin jo lähes puolet suomalaisista arvioi, että tulevaisuudessa maamme eläkejärjestelmät romahtavat eikä edes jo ansaittuja eläkkeitä kyetä maksamaan.⁸ Kun julkinen talous on velkaantunut, sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannukset nousseet ja sen myötä kritiikki hyvinvointivaltion hintalappua kohtaan kasvanut asteittain⁹, osake- ja rahastosäästäminen on yhä tärkeämpi keino turvata tulevaisuutta.

Suomalaiset säästävät puskuria

Yksi syy kansankapitalismin hitaaseen omaksumiseen saattaa piillä siihen, että suomalaiset osoittautuvat sijoittajina varsin varovaisiksi. EVAn syksyn 2024 Arvo- ja asennetutkimus kertoo, että sijoittaminen on useimmille pelkästään keino varautua pahan päivän varalle, ja moni pelkää edelleen huonoja sijoituspäätöksiä (Kuvio 4).

Kaksi kolmesta suomalaisesta (65 %) ilmoittaa sijoittamalla säästävänsä taloudellista puskuria yllättävien menojen varalle. Lähes kaikki (90 %) säännöllisesti ja satunnaisesti sijoittavat

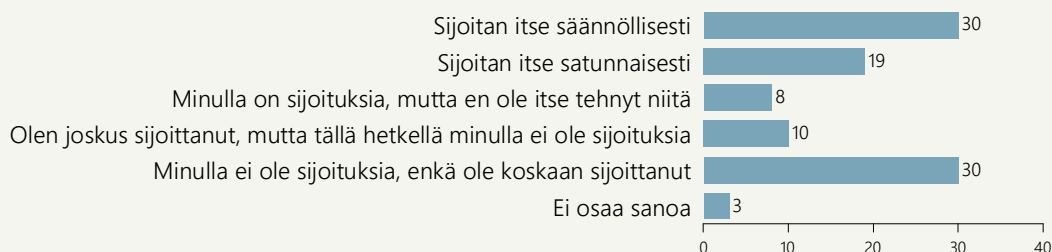
Kuvio 2. "Pörssiä palvotaan maassamme kuin ylijumalaa, vailla pyrkimystäkään päättää yhteiskunnan asioista demokratian ja kansalaisten tarpeiden pohjalta" (%)

Näin suomalaiset sijoittavat

Arvopaperisijoittaminen on suomalaisille melko arkipäiväistä¹³ Arvo- ja asennetutkimuksen mukaan puolet sijoittaa säännöllisesti (30 %) tai satunnaisesti (19 %) osakkeisiin tai sijoitusrahastoihin. Kahdeksalla prosentilla on sijoituksia, joita ei ole tehnyt itse, ja kymmenen prosenttia on sijoittanut joskus aiemmin, mutta ei tällä hetkellä omista sijoituksia. Kolme kymmenestä (30 %) ei ole koskaan sijoittanut osakkeisiin tai sijoitusrahastoihin (Kuvio 3).

Kuvio 3. Onko itsellä sijoituksia osakkeissa tai sijoitusrahastoissa (omaa tilannetta parhaiten kuvaava vaihtoehto, %)

Aktiivisimpia osake- ja rahastosijoittajia ovat työikäiset 26–55-vuotiaat, joista yli puolet sijoittaa itse säännöllisesti tai satunnaisesti. Nuorten aikuisten (18–25-vuotiaat) ikäluokasta itse sijoittaa 44 prosenttia (ks. Kuvioliite).

Ikääntyneempien, 56 vuotta täyttäneiden suomalaisten keskuudessa sijoitusaktiivisuus on keskitason alapuolella. Näistä ikäluokista 35–40 prosenttia sijoittaa säännöllisesti tai satunnaisesti, ja noin kolmasosa ei ole koskaan omistanut osakkeita eikä sijoitusrahastoja. Alhaisempaa sijoitusaktiivisuutta voi selittää pitkään jatkunut rahoitusmarkkinoiden tiukka sääntely, minkä vuoksi ikääntyneemmät ikäluokat eivät ole saaneet sijoittamisen mallia omilta vanhemmiltaan. Nykyaikainen rahoitusmarkkinolainsäädäntö on kehittynyt Suomessa vasta 1980-luvulta lähtien.

Tämä selittää myös eläkeläisten muita alhaisempaa sijoitusintoa. Eläkeläisistä säännöllisesti tai satunnaisesti sijoittaa noin neljäsosa (27 %), ja puolet heistä ei ole koskaan omistanut osakkeita tai sijoitusrahasto-osuuksia.

Puoluekannan mukaan tarkasteltuna eniten sijoittamista harrastavia on RKP:n (89 %) kokoomuksen (74 %), Liike Nytin (69 %) ja vihreiden (68 %) ja äänestäjissä. Myös perussuomalaisten (52 %), keskustan (47 %) ja SDP:n (43 %) äänestäjissä vähintään satunnaisesti sijoittavia on enemmän kuin heitä, jotka eivät ole koskaan omistaneet osakkeita tai rahasto-osuuksia. Kristillisdemokraattien (34 %) ja vasemmistoliiton (29 %) äänestäjien keskuudessa sijoittamista harrastavia on vähiten. Vasemmistoliiton äänestäjät ovat ainoa äänestäjäryhmä, joista yli puolet (54 %) ei ole koskaan omistanut osakkeita tai rahasto-osuuksia.

Sijoittaminen korreloi vahvasti koulutustason mukaan. Mitä koulutetummasta henkilöstä on kysymys, sitä todennäköisemmin hänellä on sijoituksia osakkeissa tai sijoitusrahastoissa.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna aktiivisimpia sijoittajia ovat ylemmät toimihenkilöt, joista 56 prosenttia sijoittaa säännöllisesti. Myös johtavassa asemassa olevat sekä yrittäjät sijoittavat keskimääräistä aktiivisemmin.

Työttömistä vain 13 prosenttia omistaa osakkeita tai rahasto-osuuksia, ja jopa 71 prosentilla työttömistä näitä arvopaperisijoituksia ei ole ollut koskaan. Työttömien vähäistä sijoitustointa selittää pienituloisuus.¹⁴ Osuus on yllättävän korkea ottaen huomioon, että työttömyys on lähtökohtaisesti väliaikaista, ja työttömistä työnhakijoista pitkäaikaistyöttömiä on vain joka kolmas.¹⁵

Osake- ja rahastosijoittaminen on yleisempää miesten kuin naisten keskuudessa. Miehistä säännöllisesti tai satunnaisesti sijoittaa 56 prosenttia, kun naisista vastaava osuus on 42 prosenttia.

ovat omaksuneet ajatuksen taloudellisen puskurin kerryttämisestä (ks. Liitekuvio 2).

Yli puolet (55 %) suomalaisista sijoittaa tai ajattelee sijoittavansa vanhuuden varalle, koska ei usko tulevan eläkkeensä olevan riittävän suuri. Eläkepäivien varalle sijoittamista tärkeimpänä pitävät nuoret työelämässä olevat ikäluokat (ks. Kuvioliite). Aiemmin raportoitujen Arvo- ja asennetutkimuksen tulosten mukaan nuoret ovat huolissaan eläkkeiden maksurasituksen kaatumisesta heidän harteilleen ilman takeita siitä, että nuoremmat ikäluokat pääsisivät itse nauttimaan tulevaisuudessa vastaavan tasoista eläke-eduista kuin nyt eläkkeellä olevat.¹⁰

Vaikka arvopaperisäästämässä on suomalaisille ensisijaisesti kysymys pahaan päivään varautumisesta, moni sijoittaa myös toteuttaakseen unelmiaan. Suomalaisista 43 prosenttia haluaa sijoittamalla kartuttaa varoja esimerkiksi harrastuksiin ja matkoihin. Lähes kaksi kolmesta (64 %) aktiivisesti sijoittavasta suomalaisesta säästää ainakin jossain määrin myös hyvän päivän varalle (Liitekuvio 2). Suhtautuminen harrastuksiin ja matkoja varten sijoittamiseen on sitä myönteisempää, mitä nuoremmasta ikäluokasta on kyse.

Viidesosa (20 %) suomalaisista ei pidä sijoittamista itselleen tarpeellisenä, koska työpaikka ja eläke riittävät itselle. Enemmistö (62 %) on asiasta eri mieltä eli näkee sijoittamisen omalla kohdallaan tarpeelliseksi työpaikan ja eläkkeen lisäksi.

Näkemyks työpaikan ja eläkkeen riittävyydestä on alhaisin ruuhkavuosia elävien 36–45-vuotiaiden keskuudessa. Sama ikäluokka arvioi uhan työn ja toimeentulon menettämisestä muita työssäkäyviä ikäluokkia suuremmaksi sekä kotitaloutensa toimeentulon tiukemmaksi.¹¹ Sen sijaan yli 65-vuotiaiden ikäluokassa selvästi keskimääräistä useampi ei pidä sijoittamista itselleen tarpeellisenä, vaan tyytyy eläkkeeseensä (ks. Kuvioliite).

Aktiivisesti sijoittavista suomalaisista vain seitsemän prosenttia ajattelee, ettei sijoittaminen välttämättä olisi omalla kohdalla tarpeellista. Myös sijoittamista harrastamattoman väestön keskuudessa suunnilleen yhtä suuri osuus pitää sijoittamista itselleen tarpeellisenä kuin tarpeettomanakin (Liitekuvio

”
Monella
sijoittaminen jää
kiinni rahasta

2). Tämä kielii siitä, että moni kokisi sijoittamisen tarpeelliseksi, mutta jotkin asiat estävät ryhtymästä siihen. Yleinen syy sijoittamattomuudelle onkin heikko rahatilanne.

Suomalaisista 43 prosenttia sijoittaisi mielellään osakkeisiin ja rahastoihin, jos olisi rahaa sijoitettavaksi. Opiskelijoista, eläkeläisistä, työttömistä ja työntekijäasemassa olevista suomalaisista vähintään joka toinen kertoo osake- ja rahastosijoittamisen tyssäävän rahan puutteeseen (ks. Kuvioliite).

Tulos mukailee syksyn 2023 Arvo- ja asennetutkimuksessa selvitettyjä luonnehdintoja kotitalouden taloudellisesta toimeentulosta. Toimeentulovaikeuksia tai tarvetta pennin venyttämiseen useimmin kohtaavat väestöryhmät ajattelevat muita useammin rahatilanteen muodostavan esteen osake- ja rahastosijoittamiselle.¹²

Enemmistö (58 %) niistä, jotka eivät aktiivisesti sijoita, sanoo rahatilanteen estävän osake- ja rahastosijoittamista ainakin jossain

määrin. Myös 47 prosenttia satunnaisesti sijoittavista valittelee rahojen puutetta sijoittamiseen (Liitekuvio 1).

Vain ani harva (4 %) jättää sijoittamatta siksi, että omassa kotitaloudessa puoliso hoitaa raha-asiat. Neljä viidestä suomalaisesta (79 %) kokee, ettei tällainen luonnehdinta vastaa omaa tilannetta tai ajattelua lainkaan.

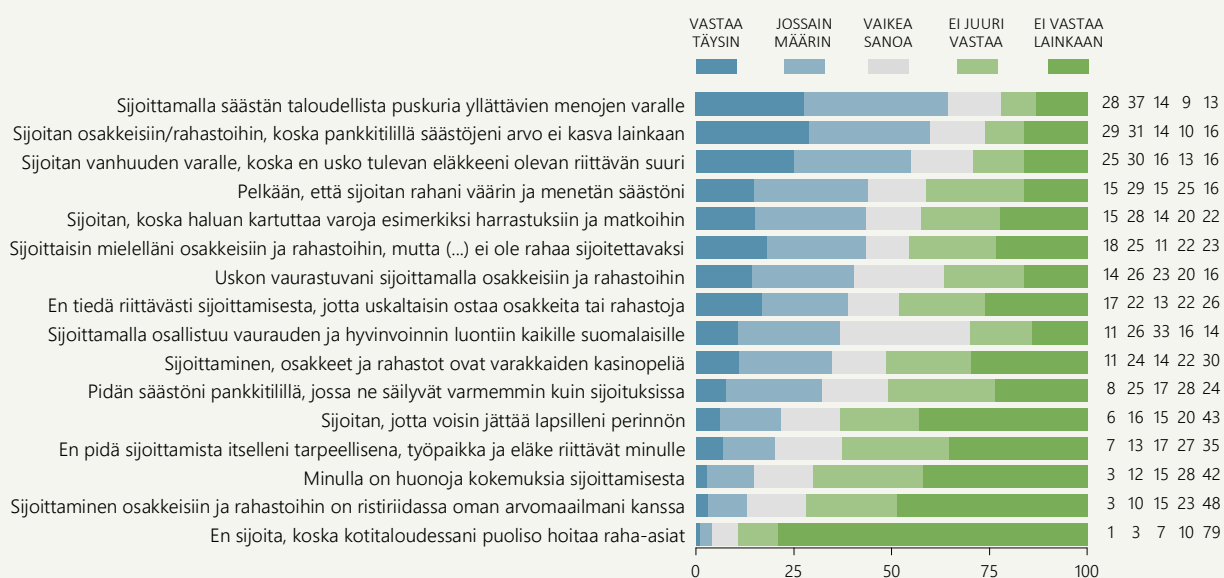
Sijoittajat uskovat vaurastumiseen

40 prosenttia suomalaisista uskoo vaurastuvansa ainakin jossain määrin sijoittamalla osakkeisiin ja rahastoihin. Joka kolmannelle (36 %) ajatus vaurastumisesta on vieras (ks. Kuvio 4 edellä).

Kuitenkin sijoittamista harrastavien joukosta enemmistö (61 %) ajattelee vaurastuvansa osake- ja rahastosijoittamisen myötä (Liitekuvio 2).

Nuoret uskovat enemmän vaurastumiseen.

Kuvio 4. Missä määrin seuraavat luonnehdyt vastavat omaa tilannetta tai ajattelua sijoittamisesta osakkeisiin ja sijoitusrahastoihin (%)

Miesten kohdalla ajatus vaurastumisesta arvopaperisijoittamisen avulla on naisia yleisempi, mikä heijastaa miesten korkeampaa sijoitusaktiivisuutta. Usko vaurastumiseen sijoittamisen avulla on sitä yleisempää, mitä nuoremmasta ikäluokasta on kyse (ks. Kuvioliite). Nuorena sijoittamisen aloittavan aikahorisontti sijoittamiseen on varttuneempaan ikään päässeitä pidempi, jolloin he ehtivät hyötyä myös korkoa korolle -ilmiöstä ikäntyneempiä paremmin.

Vain joka neljäs (24 %) suomalainen ajattelee sijoittavansa, jotta voisi jättää lapsilleen perinnön. Valtaosa (63 %) ei ajattele sijoittaessaan ainakaan ensisijaisesti jälkipolvien.

Perintöä uskovat jättävänsä muita useammin säännöllisesti sijoittavat (35 %) ja ne, jotka eivät ole itse tehneet omia sijoituksiaan, vaan ovat kenties itse perineet ne vanhemmiltaan (30 %) (ks. Liitekuvio 1). Pyrkimys perinnön jättämiseen on keskimääräistä yleisempää yrittäjien keskuudessa (39 %), jotka usein pohtivat omistamisen jatkuvuutta myös oman yritysvaramallisuutensa suhteen (ks. Kuvioliite).

Virheiden pelko sijoittamisen esteenä

Suomalaisista 44 prosenttia pelkää ainakin jossain määrin sijoittavansa rahansa väärin ja menettävänsä säästönsä (ks. Kuvio 4 edellä).

Pelko säästöjen menettämisestä on selvästi yleisempää niiden suomalaisten keskuudessa, jotka eivät sijoita. Kaksi kolmesta (67 %) niistä, jotka eivät ole koskaan sijoittaneet, pelkää menettävänsä säästönsä sijoittaessaan. Näin ajattelee myös enemmistö (53 %) niistä, jotka ovat joskus sijoittaneet, mutta eivät tällä hetkellä omista sijoituksia (Liitekuvio 1).

Suomalaisista 39 prosenttia ajattelee, ettei tiedä sijoittamisesta riittävästi, jotta uskaltaisi ostaa osakkeita tai rahastoja. Puolet (48 %) ei ajattele näin. Tiedon puute on merkittävin

este sijoittamiselle niiden suomalaisten keskuudessa, jotka eivät sijoita. Heistä kaksi kolmesta (64 %) pitää tietotasoaan puutteellisenä (Liitekuvio 2).

Sijoitusriskiin liittyvä pelko ja koettu tiedon puute ovat sukupuolittuneita. Naisista yli puolet (54 %) tuntee ainakin jossain määrin pelkoa säästöjensä menettämisestä. Puolet (50 %) naisista katsoo myös, ettei tiedä sijoittamisesta riittävästi, jotta uskaltaisi ostaa osakkeita tai rahastoja. Miehillä pelkoa säästöjen menettämisestä ja kokemusta oman tietotason puutteista esiintyy huomattavasti naisia harvemmin (ks. Kuvioliite).

Matalammin koulutetut raportoivat pelkoa säästöjensä menettämisestä ja tietotasonsa puutteita sijoitusten esteinä korkeammin koulutettuja useammin. Työelämässä olevista ryhmistä työntekijäasemassa olevat henkilöt ovat ainoa ryhmä, joista enemmistö kokee tietonsa puutteellisina tai pelkoa sijoitustensa menettämisestä. Myös työttömien enemmistö kokee pelkoa säästöjensä menettämisestä ja tiedon puutetta sijoitusten esteenä.

Säästöjen menettämisen pelossa on kysymys lähinnä tunteesta, sillä vain harva suomalainen raportoi (15 %) omaavansa huonoja kokemuksia sijoittamisesta. Suurella enemmistöllä (70 %) tällaisia kokemuksia ei ole. Kun tuloksia tarkastellaan sijoittajaryhmittäin, keskimääräistä useammin (27 %) huonoja kokemuksia raportoivat ne, jotka ovat joskus sijoittaneet, mutta joilla ei tällä hetkellä ole sijoituksia (Liitekuvio 1). On mahdollista, että tähän ryhmään kuuluu jonkin verran henkilöitä, jotka ovat lopettaneet sijoittamisen huonojen kokemusten myötä.

Arvopaperisijoittamisen riskit näkyvät suomalaisten toiminnassa siten, että joka kolmas (33 %) ajattelee pitävänsä säästönsä

Naiset pelkäävät virheitä miehiä enemmän.

pankkitilillä, jossa ne säilyvät varmemmin kuin sijoituksissa. Suomalaisten enemmistön (52 %) tilannetta luonnehdinta säästöjen pitämisestä pankkitilillä ei kuitenkaan kuvaa. Niistä suomalaisista, joilla ei ole sijoituksia, puolet (49 %) ajattelee näin (Liitekuvio 2).

Näkemykset arvopaperisijoittamista kohtaan muuttuvat myönteisemmiksi, kun riskin sijaan pyydetään arvioimaan tuoton merkitystä. 60 prosenttia suomalaisista ajattelee sijoittavansa osakkeisiin ja rahastoihin, koska katsoo, ettei pankkitilillä olevien säästöjen arvo kasva lainkaan. Osakkeisiin ja arvopapereihin sijoittavista suomalaisista lähes kaikki (89 %) hakevat arvopaperisijoituksiltaan pankkitalletuksia parempaa tuottoa (Liitekuvio 2).

Harva jättää sijoittamatta ideologisista syistä

Suomalaisten sijoittamisaktiivisuuteen vaikuttavat enemmän taloudelliset realiteetit ja tietämyksen taso kuin ideologiset näkemykset. Vain 13 prosenttia suomalaisista kokee sijoittamisen osakkeisiin ja rahastoihin olevan ainakin jossain määrin ristiriidassa oman arvomaailmansa kanssa. Lähes kolme neljästä (71 %) ajattelee, ettei tällainen luonnehdinta vastaa omaa tilannetta (ks. Kuvio 4 edellä).

Poliittisia äänestäjäryhmiä tarkasteltaessa arvoriistiriitaa kokevia on vähäistä suurempi

joukko vain vasemmistoliiton (37 %) äänestäjien keskuudessa (ks. Kuvioliite).

35 prosenttia suomalaisista ajattelee ainakin jossain määrin, että sijoittaminen, osakkeet ja rahastot ovat varakkaiden kasinopeliä. Enemmistön (52 %) ajattelua luonnehdinta ei vastaa.

Poliittisten kantojen mukaan tarkasteltuna ainoastaan Liike Nytin (78 %) ja vasemmistoliiton (69 %) äänestäjien enemmistöt pitävät sijoittamista varakkaiden kasinopelinä (ks. Kuvioliite).

Ajatus siitä, että sijoittamalla osallistuu vaurauden ja hyvinvoinnin luontiin kaikille suomalaisille, jakaa mielipiteitä. 37 prosenttia suomalaisista ajattelee ainakin jossain määrin näin, 30 prosenttia ei ajattele, ja 33 prosenttia jää epätietoiseksi asiasta. Näkemykset ovat sitä myönteisemmät, mitä aktiivisemmin henkilö sijoittaa (Liitekuvio 1).

Miehistä lähes puolet (47 %) katsoo, että sijoittamalla osallistuu vaurauden ja hyvinvoinnin luontiin kaikille suomalaisille, kun taas naisista näin ajattelee vain 27 prosenttia. Luonnehdinta vastaa kokoomuksen (62 %) ja perussuomalaisten (51 %) äänestäjien enemmistön ajattelua, ja sen kannalle kallistuvat myös keskustan (46 %), RKP:n (43 %) ja vihreiden (40 %) äänestäjät. Sen sijaan kristillisdemokraattien (35 %), SDP:n (27 %) ja vasemmistoliiton (10 %) äänestäjät eivät juurikaan pidä sijoittamista vaurauden ja hyvinvoinnin lähteenä suomalaisille (ks. Kuvioliite).

Viitteet

- 1 Tilastokeskus (2024).
- 2 Metelinen (2024).
- 3 Tilastokeskus (2024).
- 4 OECD (2022).
- 5 Kujanpää ja Malmgrén (2024).
- 6 Metelinen (2025).
- 7 Puttonen (2004).
- 8 Metelinen (2025).
- 9 Kujanpää (2024a).
- 10 Metelinen (2025).
- 11 Kujanpää (2024b).
- 12 Kujanpää (2024b).
- 13 Vrt. Tilastokeskus (2024).
- 14 Kujanpää (2024b).
- 15 Työ- ja elinkeinoministeriö (2024).

Lähteet

- Kujanpää, E. (2024a). Suomalaiset haluavat hyvinvointivaltion, mutta kustannukset voisi mieluusti maksaa joku muu. <https://www.eva.fi/blog/2024/08/24/suomalaiset-haluavat-hyvinvointivaltion-mutta-kustannukset-voisi-mieluusti-maksaa-joku-muu/>
- Kujanpää, E. (2024b). Jo puolet suomalaisista joutuu venyttämään penniä – paikallaan polkeva talous syö uskoa tulevaisuuteen. <https://www.eva.fi/blog/2024/01/30/jo-puolet-suomalaisista-joutuu-venyttamaan-pennia-paikallaan-polkeva-talous-syo-uskoa-tulevaisuuteen/>
- Kujanpää, E. ja Malmgrén, M. (2024). Pelastetaan säästöpossu. EVA Analyysi No 139, <https://www.eva.fi/blog/2024/09/18/pelastetaan-saastopossu-kolme-keinoa-joilla-osakesaastotili-korjataan/>
- Metelinen, S. (2024). Vajoava valtiojohto, EVA Analyysi No 141, <https://www.eva.fi/blog/2024/11/20/vajoava-valtiojohto-luottamus-hallitukseen-heikkenee-mutta-se-ei-selity-yksin-leikkauksilla/>
- Metelinen, S. (2025). Eläkeuudistus kohtaa muutosvastarintaa, mutta nuoret työikäiset eivät enää niele eläkemaksujen korotuksia. <https://www.eva.fi/blog/2025/01/04/eläkeuudistus-kohtaa-muutosvastarintaa-mutta-nuoret-työikäiset-eivat-enää-niele-eläkemaksujen-korotuksia/>
- OECD (2022). Household savings, <https://data.oecd.org/hha/household-savings.htm#indicator-chart>
- Puttonen, V. (2004). Onko omistamisella väliä? Taloustieto Oy.
- Tilastokeskus (2024). Pörssiosakkeita tai sijoitusrahastoja omisti 1,94 miljoonaa henkilöä vuonna 2023, <https://stat.fi/julkaisu/cln2unbyw35we0bvz77jliziv>
- Työ- ja elinkeinoministeriö (2024). Työllisyyskatsaus, marraskuu 2024.
- Metelinen, S. (2025). Eläkeuudistus kohtaa muutosvastarintaa, mutta nuoret työikäiset eivät enää niele eläkemaksujen korotuksia. <https://www.eva.fi/blog/2025/01/04/eläkeuudistus-kohtaa-muutosvastarintaa-mutta-nuoret-työikäiset-eivat-enää-niele-eläkemaksujen-korotuksia/>

Näin kysely tehtiin

Tulokset perustuvat 2 018 henkilön antamiin vastauksiin. Tulosten virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tiedot kerättiin 8.10.–21.10.2024. Vastajat edustavat koko maan 18–79-vuotiaasta väestöä (pl. Ahvenanmaa). Aineisto on kerätty Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos on muodostettu ositetulla satunnaisotannalla. Aineisto on painotettu edustamaan väestöä iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Aineiston tilastollisen analyysin ja tulosgrafiikan on tehnyt Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy).

Liitekuvio 1. Missä määrin seuraavat luonnehdinnat vastaavat omaa tilannetta tai ajattelua sijoittamisesta (%)

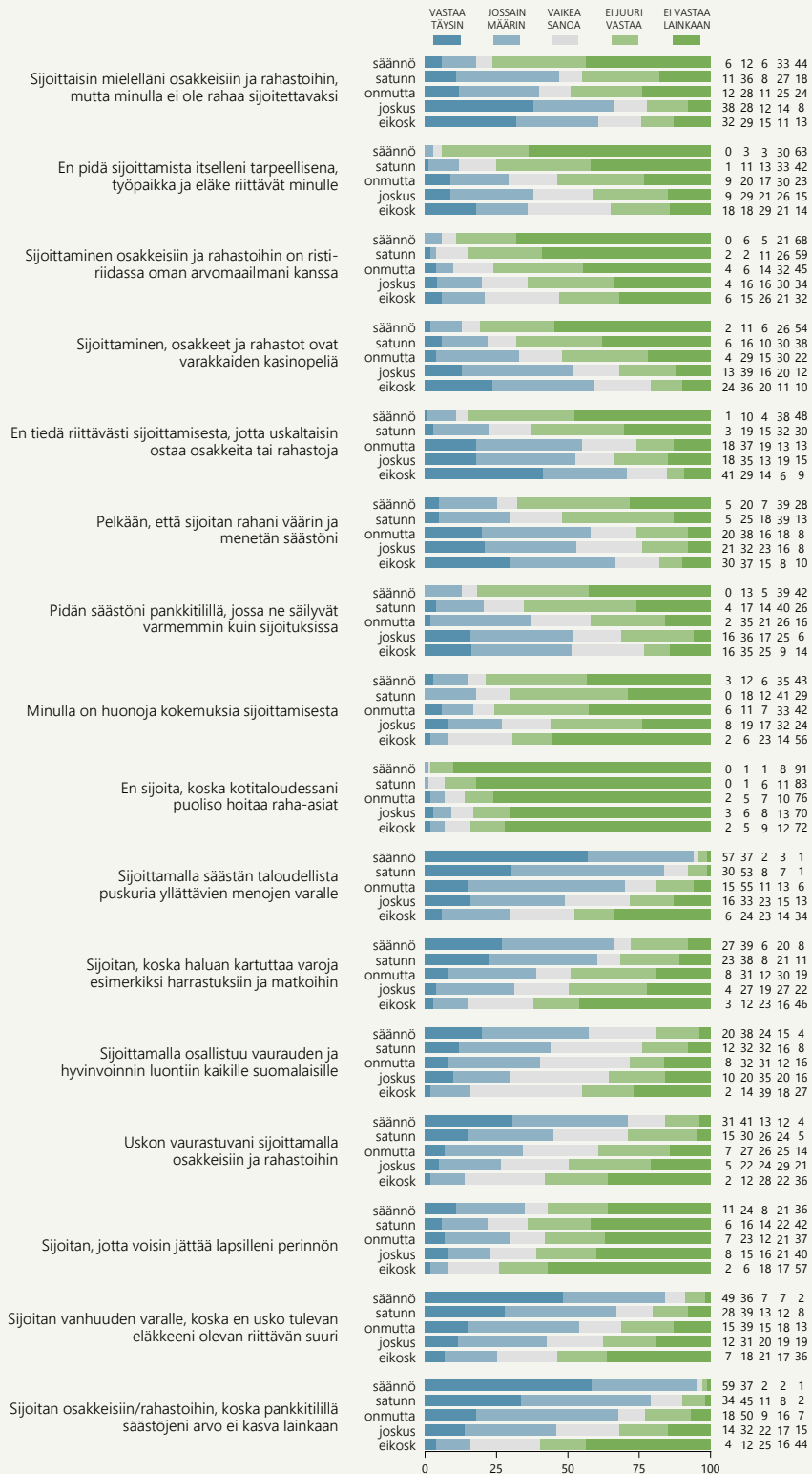
säännö = Sijoitan itse säännöllisesti

satunn = Sijoitan itse satunnaisesti

onmutta = Minulla on sijoituksia, mutta en ole itse tehnyt niitä

joskus = Olen joskus sijoittanut, mutta tällä hetkellä minulla ei ole sijoituksia

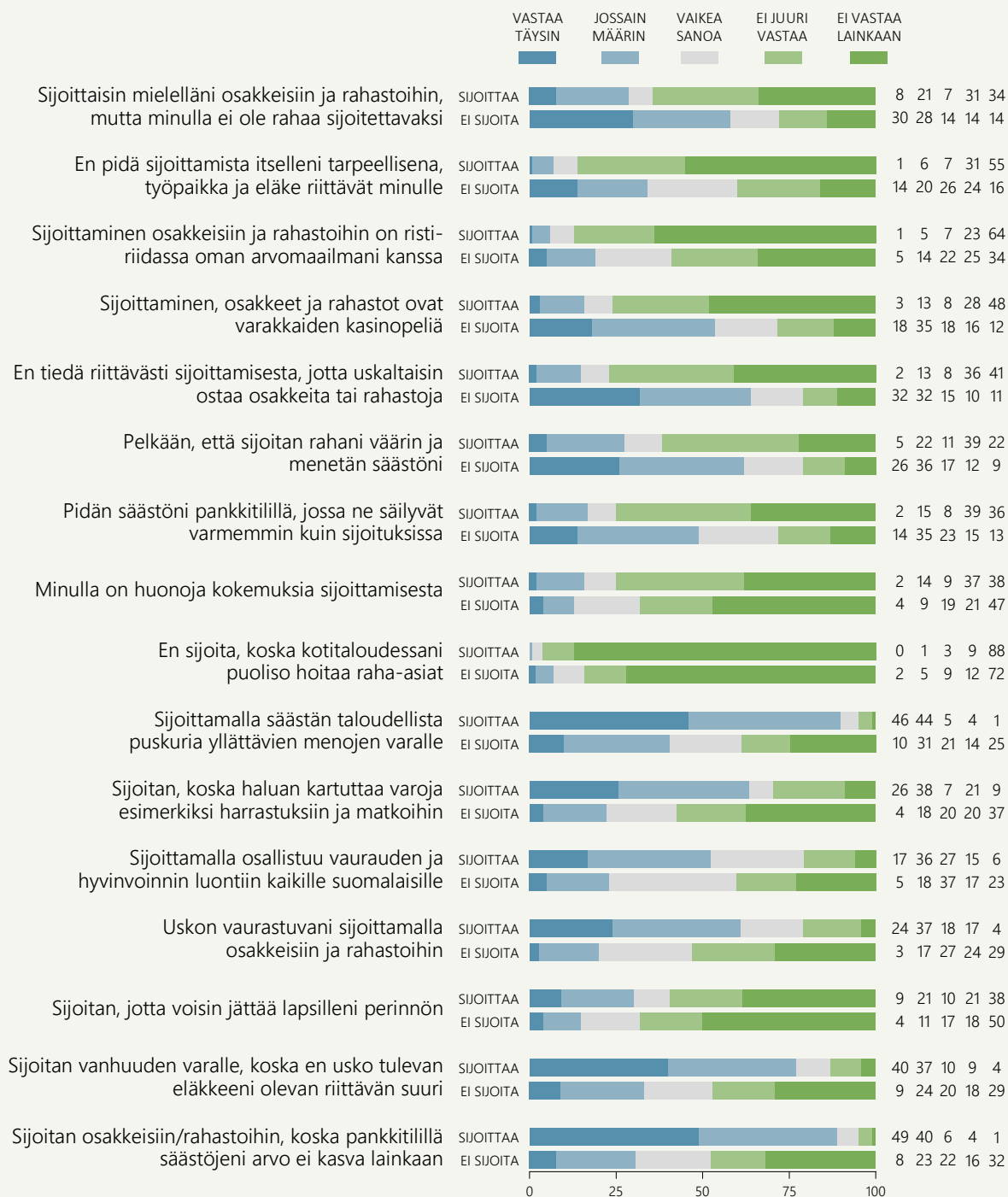
eikosk = Minulla ei ole sijoituksia, enkä ole koskaan sijoittanut

Liitekuvio 2. Missä määrin seuraavat luonnehdinnat vastaavat omaa tilannetta tai ajattelua sijoittamisesta (%)

Sijoittaa = Sijoitan itse säännöllisesti + Sijoitan itse satunnaisesti

Ei sijoita = Minulla on sijoituksia, mutta en ole itse tehnyt niitä + Olen joskus sijoittanut, mutta tällä hetkellä minulla ei ole sijoituksia + Minulla ei ole sijoituksia, enkä ole koskaan sijoittanut

Elinkeinoelämän valtuuskunta

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä.

EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyysit löytyvät EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) ISSN 2342-0782 (PDF)